

«Підводні камені» в роботі з групою, де є булінг.

1) Оціночне ставлення до булера, жертви, свідків.

Накладаючи власні переживання на сторін булінгу, власний досвід, часто педагоги підсвідомо починають звинувачувати, негативно оцінювати одних та захищати, жаліти інших. Дуже важливо привчити себе фіксувати такі свої реакції під час протидії булінгу та уникати оціночних суджень. Педагог повинен керувати процесом спілкування в колективі та подавати особистий приклад конструктивного спілкування.

Ніхто не забороняє дітям висловлювати свої почуття від того, що трапилось, але педагог має нагадати, нагадувати (і сам цього дотримуватись у своїх висловлюваннях), що варто говорити про себе та свої потреби, а не давати оцінки іншим.

Наприклад, звертаємо увагу, що не “Юля погана, бо вона говорить під час уроку”, а, напевно, коли Юля говорить під час уроку, це якось впливає на тебе? Які твої потреби порушуються? Про що ти міг би попросити Юлю? і т.д. Це інколи може бути важко, тому що діти, та й педагоги, в проблемних ситуаціях звикли шукати «в чому хтось не правий», а не фіксувати увагу на тому, що я відчуваю? Чому я вчинив саме так? (або, навпаки, нічого не вдію); Що б я хотів зробити? Як я оцінюю ситуацію? Педагог має зупиняти спроби звинуватити когось і говорити про когось негативно, натомість скеровувати розмову до обговорення, що саме відбулось.

2) Спокуса “вершити правосуддя” - наступний підводні камінь.

Намагання знайти винного в ситуації та усунути тих, хто, на думку педагога, заважає групі/класу. Група/клас не навчиться повазі одне до одного та не отримає досвіду вирішення конфліктів та непорозумінь, якщо рішення будуть заздалегідь приймати за неї. Педагог має утримуватись від накладання свого власного бачення ситуації під час з’ясування та обговорень в колективі, де стався булінг. Варто притримуватись нейтралітету. Працюючи з булінгом, дотримуючись всіх правил, педагог може відчувати безсилля та виснаження. В таких ситуаціях можна заручитись допомогою та підтримкою фахівців для проведення занять або перемов з групою, де присутній булінг.

3) “Приєднання” до постраждалого – інший ризик при роботі з булінгом.

Це явище виникнення сильних неприємних почуттів, осуду “булера” та свідків, які прийняли його сторону. Це природній відгук на ситуацію насильства, який посилюється спогадами про власний досвід, коли ми стикались з ним у власному житті. Не контрольована публічна демонстрація з боку педагога своєї прихильності до постраждалого заздалегідь вносить деструктив у вирішення ситуації, коли власні переживання заважають об’єктивній роботі над ситуацією. Важливо знати про це, аби своєчасно зупинитись або попросити підтримки колег.

Таке приєднання заважає розрізнити власні переживання та почуття учасників випадку, можуть змусити фахівця діяти не врівноважено. Обрання такої моделі поведінки фахівцем не допоможе вирішити ситуацію, а, скоріше навпаки, залучить його до процесу булінгу в якості одного з учасників.